

Sayın Başkan,

Meclisimizin Değerli Üyeleri,

Koronavirüs tedbirleri kapsamında Mart ve Nisan ayı meclis toplantılarımızı birleştirerek ilk kez elektronik ortamda gerçekleştiriyoruz. Bu birleşik meclis toplantımızda görüşlerimi sizlerle paylaşmadan önce; hepimizi şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Çok zorlu ve eşine az rastlanan bir süreçten geçiyoruz. Öyle ki geçtiğimiz Aralık ayının sonlarında ilk olarak Çin'de görülen Koronavirüs ile bütün bildiklerimiz ve ezberlerimiz bozuldu.

Bugün itibariyle gelmiş olduğumuz nokta geleceğe yönelik çok sayıda bilinmezi içinde barındırıyor. Ama artık açık bir gerçek var: Koronavirüs, insanlık tarihinde derin iz bırakacak, ciddi kırılmalar yaratacak, çok köklü dönüşümlere neden olacak bir salgındır.

Dinamik bir sürecin içindeyiz. Bu dönemde öğrendiklerimiz sürekli değişiyor, alınan tedbirler genişletiliyor ve yeni boyutlar kazanıyor. Bilim dünyası, bu büyük felaketin hangi noktasında olduğumuzu kestiremiyor. Başında mıyız? Ortasında mıyız? Yoksa sonunda mıyız? Kelimenin tam anlamıyla, dünya için tam bir travma sergiliyor bu durum.

Bir sağlık sorunu olarak başlayan Koronavirüs salgınını durdurmaya yönelik alınan tedbirler, ekonomik sorunları ve krizi

de beraberinde tetikledi. Şunu özellikle vurgulamak isterim ki, bu kriz önceki tüm krizlerden çok farklı.

Daha öncekiler finansal krizdi, dolayısıyla alınan tedbirler de bu alana yönelikti. Ama şimdi durum farklı: Ülkeler içe kapanıyor, ticaret imkânsız hale geliyor, üretim yavaşlıyor, talep daralıyor, adeta bitiyor. Öte yandan; insan yaşamını korumak ve gündelik hayatı sürdürülebilir kılmak en temel öncelikli hedef haline geliyor.

Koronavirüs nedeniyle ortaya çıkan tabloyu kısaca özetleyecek olursam; Dünya Sağlık Örgütü, yaşananları bir pandemi olarak açıkladıktan hemen sonra dünya borsaları çöktü. Ekonominin, ticaretin, finansın, üretimin kalbinin attığı Almanya'dan ABD'ye, Fransa'dan İtalya'ya kadar dünya metropollerine uçuşlar yapılamaz oldu. Sokaklar, kafeler boşaldı. Turizm bitti. Kısacası tüm dünya ekonomisinin böyle bir salgın karşısındaki kırılganlığı aleni olarak görüldü.

Önemle ifade etmek isterim ki, bütün bu yaşananlar, bizleri büyük bir değişimle karşı karşıya bırakacak. Sosyal hayatımızdan eğitime, üretimden lojistiğe kadar bundan sonrası hepimiz için çok farklı olacak. Toplum ve bütün olarak canlı hayatın sağlığını ön planda tutan yaklaşımlar öne çıkacak. Bu yönde düşünce ve talepler global ölçekte ifade edilmeye başlandı bile. Küresel sorunlar karşısında "önce ben" demek yerine işbirliğiyle global çözümler oluşturmaya yönelmek itibar görecek. Ekonomik

sorunlar karşısında parasal genişleme, düşük faiz gibi kısa vadeli, tek taraflı, merkez bankalarına sırtını dayayan, sadece günü kurtaran ama uzun vadede kimseye faydası olmayan çözümler yerine daha köklü ve sürdürülebilir çarelere odaklanma orta ve uzun vadede değer kazanacak.

Sayın Başkan ve Meclisimizin Değerli Üyeleri,

Bugünkü meclis toplantımızın ana gündem maddesi: “Covid19’un Sanayiye Etkileri.”

Tüm dünyayı etkileyen Koronavirüs salgını maalesef ülkemizde de mart ayında ortaya çıktı. İSO olarak her ay kamuoyuyla paylaştığımız Türkiye imalat PMI endeksleri ve Kapasite kullanım oranları ekonominin önemli öncü göstergeleridir. İSO PMI Mart ayına ait olan değerler yanı sıra bu ay kapasite kullanım oranlarında yaşanan gerilemede maalesef koronavirüs salgınının ilk ve öncü etkilerini görmekteyiz

Bu aydan başlayarak, uzun süredir yayınlamakta olduğumuz Türkiye imalat PMI’nın yanı sıra sektörel PMI verilerini de açıklamaya başladık. 10 temel imalat sanayi sektörüne ilişkin açıkladığımız bu veriler, sanayimizin genel gidişatının yanı sıra sektörlerimizin performansını da değerlendirmemize imkan verecek önemli bir öncü gösterge olacak.

Bu salgının ekonomik etkilerini azaltmak amacıyla Hükümetimiz geçtiğimiz hafta “Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi”ni açıkladı. Bu

paket açıklanmadan önce yaptığımız anket aracılığıyla 1000'in üzerinde üyelerimizden gelen görüş ve sorunlara çözüm önerilerini de dikkate alarak, zamandan kazanarak, detaylarda kaybolmadan 3 önemli konuda ivedi adımların atılmasını hükümetimize ve TOBB'a önermiştik. Öte yandan; Bu önerilerimizi farklı platformlarda kamuoyu ile de paylaştık.

Önerdiğimiz 3 adım şunlardı:

1. Nakit akışı başta olmak üzere finansmanda tıkanma veya sıkışıklık yaşanmaması. 2. Çok önemli sosyal boyutu da olan istihdam konusunda dikkatli olunması. Çalışanların mağdur olmaması için kamu başta olmak üzere herkesin seferber olması. 3. Her türlü kamu alacaklarının, nakit akışı endişesinin yaşandığı bir süreçte gelişmelerin seyrine göre belli bir süre dondurulması.

Hükümetimizin açıkladığı “Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi” bu önerilerimizin belli bir kısmını kapsadı. Tabii yaşadığımız sürecin dinamik olması nedeniyle zaman içerisinde ortaya çıkacak diğer taleplerimizin de hayata geçirilmesi için proaktif ve sonuç odaklı yoğun bir çaba sergileyeceğiz.

Sanayi tesislerimizde fedakârca üretim yapan çalışanlarımızın sağlığı bizler için çok önemli. Bu konudaki tedbirler eksiksiz ve aksaksız uygulanmalıdır. Son derece zorlu koşullarda üretim aşkını kaybetmeyen, hem üreten hem ihracat yapan tüm sanayicilerimizi ve çalışanlarımızı kutluyorum. Gerçekten takdire şayan bir çaba ortaya koyuyorlar.

Bu güçlüklerle ve belirsizliklerle dolu süreçte; elbette eksikliklerimiz, gözden kaçırdığımız hususlar olabilir. Bir kere daha ifade etmek isterim ki, eşine yüzyılda bir rastlanan krizle karşı karşıyayız. Bütün dünya ve kurumlar bir şok yaşıyor, hiç kimse hazır bir önlemler reçetesine sahip değil. Adeta herkes hastaya teşhis koymaya çalışan bir doktor gibi çalışıyor. İşte bu nedenle, yeni veriler ve şikayetler paralelinde çözümler ve tedbirler de sürekli güncelleniyor ve artıyor.

Bu çok sıkıntılı dönemde samimiyet, yapıcı eleştiri, diyalog ve işbirliği yaşamakta olduğumuz krizin üstesinden gelmemizde, süreçten en az hasarla çıkmamızda fevkalade kritik bir öneme sahip. Ben bu meclis toplantımızda konuşmamı özellikle kısa tutuyorum. Amacım: Siz değerli meclis üyelerimizin ifade edeceği sorun ve çözüm önerilerine daha fazla zaman ayırmak.

Geçmişte olduğu gibi ayrıntılarda kaybolmadan, sorunlara ve varsa somut çözümlere odaklanarak bizlerle paylaşacağınız görüşleriniz bu süreçte çizmeye çalıştığımız yol haritasına çok kıymetli ve anlamlı katkı yapacaktır.

Bu noktada, bu süreçte ISO olarak şu ana kadar yaptığımız faaliyetleri kısaca sizlerle paylaşmak istiyorum:

Sayın Başkan ve Meclisimizin Değerli Üyeleri,

Bu mücadele sürecinde devletin en üst düzey yetkilileri başta olmak üzere bakanlarımız, bakan yardımcılarımız, kamu bürokrasisiyle ve üst çatı örgütümüz TOBB ile sürekli iletişim içindeyiz.

Pazartesi gününden başlayarak meslek komitesi toplantılarımızı elektronik ortamda yapmaya başladık. Yönetim kurulu üyelerimiz de sorumlu olduğu Meslek Komiteleri toplantılarına bizzat katılarak yaptığımız çalışmalar hakkında komitelerimizi bilgilendiriyor, komite üyelerimizin görüş ve önerilerini alıyorlar.

Şu ana kadar sizlerden ve meslek komitelerimizden gelen görüş ve sorunlara topluca baktığımızda iki konu çok önemli. Bir defa böyle zorlu dönemlerde fedakarlıklar ve beklentiler eşit dağıtılmalıdır. Ancak böyle yapıldığı takdirde toplumlar bir savaş andıran sıkıntılarla dolu mücadelede motive olabiliyorlar, huzur içinde ve gönül rahatlığıyla çaba sergiliyorlar.

Mücbir sebebin sektörel anlamda dağılımı şu anda sanayi tabanımızı en çok olumsuz etkileyen konu. Sektörler arasında mücbir sebep konusunda NACE'ye göre ayrımlar yapmak biraz önce ifade ettiğim anlayışa maalesef uymuyor. Dünya genelinde hükümetler ekonomik destek paketlerini herkesi eşit destekleyecek şekilde kurguluyor. Türk sanayisinin bu zorlu günlerde, NACE üzerinden ayrımcılık gibi bir lüksü yok. Birbiriyle ilişkisi olan, iç içe girmiş sektörler arasında ayrışma ve huzursuzluk doğuracak tutum ve uygulamalardan özenle

kaçınılmalıdır. İstisnasız tüm imalat sanayi sektörleri mücbir sebep kapsamına alınmalıdır.

İkinci konu da kısa çalışma ödeneği konusudur. Orada da aynı fabrikada çalışan iki kızımız birisi 450 gün prim ödemiş öteki 375 gün ödemiş. Aynı bantta çalışıyorlar aynı maaşı alıyorlar. Birine "470 gün prim ödediğin için kısa çalışma ödeneğinden faydalanabiliyorsun" diğerine ise "75 gün eksik ödemişsin sen faydalanamıyorsun" diyor. Şimdi bu, batmakta olan bir gemide şu ayrımı yapmaya benziyor. Gemiye bir saat erken binen yolcuya "Sen filikaya binebilirsin" diyor. Bir saat geç binene ise "Sen gemiye geç binmişsin, seni kurtaramıyoruz" diyor. Bu adaletli ve hakkaniyetli bir uygulama değil. Gecikmeksizin bu haksızlık ortadan kaldırılmalı, kısa çalışma ödeneği ile ilgili tüm gün sınırlamaları kaldırılmalıdır.

Bu çok önemli iki konunun yanı sıra gündeme getirdiğimiz diğer önemli konuları da şöyle sıralayabilirim.

- Başta KDV alacakları olmak üzere özel sektörün devletten olan alacakları hızla ödenmeli, KDV alacaklarımız bir kefalet enstrümanı olarak kullanılabilmelidir
- KGF limitleri şirketlerin geçmiş kullanımlarına ve limitlerine bakılmaksızın süratle açılmalıdır. Ne yazık ki geçmişte KGF kapsamındaki kredilerini düzenli ödeyen ancak ödemenin tümünü henüz tamamlamayanlar bugün limit alamazken kredilerini yapılandıranlar limit alabiliyor. Bu haksızlık ortadan kaldırılmalıdır.

- Getirilen son çek düzenlemesinin piyasada oluşturduğu karışıklık ve haksızlık giderilmelidir.
- Başta çalışmaya devam eden sektörlerimiz olmak üzere sanayimize enerji desteği sağlanmalı, enerji yoğun sektörlerde elektrik-doğalgaz ödemeleri 6 ay ertelenmeli, diğer sektörlerde taksitle ödeme imkanı getirilmelidir.
- Çalışmaya devam eden sektörlerimizin lojistik ihtiyaçları aksamadan giderilmelidir. Bu süreçte özellikle hava ve denizyolu kargo taşımacılığında ortaya çıkan fırsatçı yaklaşımlar engellenmelidir.
- Geçici vergi ödemesi mutlaka kaldırılmalıdır.
- Halen kamu bankalarının üzerinde ciddi bir yük bulunmaktadır. Çalışma saatlerinin kısaldığı, çalışan sayısının da azaldığı da göz önüne alındığında belli bir süre vergi ödemelerinin özel bankalara da yapılabilmesi imkanı getirilmelidir.
- Eximbank kredilerinde sağlanan desteklerin kapsamı genişletilmelidir.
- Gümrüklerde ihracat süreçlerinde yaşanan gecikmeler giderilmelidir.
- İhracatçılara sağlanacak olan stok finansman süreci netleştirilmelidir.

Bu süreçte iki önemli gelişmeyi daha sizlerle paylaşmak istiyorum. Çatı kuruluşumuz TOBB'un koordinasyonunda geçtiğimiz yıllarda uygulanan ve firmalarımıza önemli bir finansman imkanı sağlayan, piyasa şartlarına oranla daha uygun faizli "Nefes Kredisinin" bu dönemde de uygulanmasına yönelik

TOBB'un yaptığı çalışmaların içerisindeyiz ve daha önce olduğu gibi bu dönemde de bu krediye Oda olarak katkı vereceğiz.

Ayrıca, firmaların Odalara Haziran ayında yapacakları ilk taksit aidat ödemeleri de herhangi bir gecikme faizi uygulanmaksızın Ekim ayına ertelenmiştir.

İstanbul Sanayi Odası olarak alınan tüm tedbirlere ve uygulamalara ilişkin detayları anında web sitemizde yayınlıyor, e-posta yoluyla üyelerimizi bilgilendiriyor ve sosyal medya hesaplarımızda paylaşıyoruz.

Bütün bunların yanında sosyal sorumluluğa dayalı faaliyetler ve çabalar da sergiliyoruz.

Sağlık malzemeleri ve ekipmanlarının teminine ve yerli üretimine katkı veriyoruz.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız, Valiliğimiz ve İstanbul'daki kamu hastaneleri ile yakın temas içinde çalışarak ihtiyaç duyulan tıbbi malzeme ve cihazların teminine katkıda bulunuyoruz.

Çapa Tıp Fakültesi'ne 10 üniteli solunum cihazı bağışında bulduk. Ayrıca, aralarında Meclis ve Meslek Komitesi Üyelerimizin de yer aldığı sanayicilerin katkıları ile medikal malzeme ve teçhizat temin ediyoruz.

Sorumlu olduğumuz Meslek liselerimizde maske, önlük, tulum, siperlikli maske üretimlerini başlattık.

İthalat yoluyla sağlanan ve halen yüksek miktarda ihtiyaç duyulan medikal cihazların yerli olarak üretilmesini sağlamak üzere bir

girişim başlattık. Bu konuda katkıda bulunabilecek tüm üyelerimize duyuru yaparak bir envanter oluşturuyor, üretim yapabilecek üyelerimizle doğrudan irtibata geçiyoruz.

Odakule ve temsilciliklerimizde de birçok önlemi hayata geçirdik.

Üyelerimizin ve Oda çalışanlarımızın sağlığını korumak için firmalarımızın Odamıza gelmeden uzaktan hizmet alabileceği bir çalışma modeline geçmiş bulunuyoruz.

Bu kapsamda, Oda çalışanlarımızın büyük bölümü de uzaktan çalışma modeline geçti.

Odakule binamız ve temsilciliklerimizden hizmet alan tüm üyelerimiz ve çalışanlarımız için her türlü tıbbi önlemi aldığımızı da ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan ve Meclisimizin Değerli Üyeleri,

Evet, zorlu bir sürecin içindeyiz. Ama gün, karamsarlık günü değildir. Bu zorlu dönemi de hep birlikte dayanışma halinde aşacağız. Tedbiri elden bırakmadan, umudu koruyarak, omuz omuza vererek, paylaşarak, yaşama sarılarak yolumuza devam etmeliyiz.

Somut, güncel bir örnek verecek olursam; Pazartesi günü açıklanan “Biz Bize Yeteriz Türkiyem” kampanyasına toplumumuzun gösterdiği yoğun ilgi ve verdiği maddi destek, yarınlarımıza yönelik umutlu olmamızı haklı kılıyor. Biz İSO olarak,

tüm üyelerimizin kampanyaya katılımı konusunda duyurumuzu dün yaptık.

Sözlerimi burada noktalarken, toplumumuzun sağlığı için çok büyük fedakarlıklarla çalışan tüm sağlık çalışanlarımıza teşekkür ediyor, biraz sonra bizlerle paylaşacağınız görüş ve önerilerinizin yönetim kurulumuz için çok değerli olduğunu tekrar belirtiyor, bu zorlu süreçte sizlere sabır ve sağlıklı günler diliyor, hepimizi, şahsım ve yönetim kurulumuz adına bir kere daha saygı ve sevgiyle selamlıyorum.